

NEENOTNOST IZBRANIH SLOVNIČNIH TERMINOV – KRŠENJE NORME TERMINOLOŠKIH NAČEL?

Mojca Smolej

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana
mojca.smolej@ff.uni-lj.si

DOI:10.4312/Obdobja.43.309-316

Terminološka kriterija ločljivosti in ustaljenosti sta na področju humanistike in jezikoslovja velikokrat kršena. Raznoliko dojetanje npr. medbesednih razmerij lahko sicer privede tudi do napačnih, neutemeljenih opisov, vendar v večini niso usodni. Neusodno, vendar pa neustrezno je to na ravni izobraževanja, predvsem osnovno- in srednješolskega. Tu bi stroka morala paziti, da je učno gradivo usklajeno, in dosledno uporabljati sicer poenostavljeno, izobraževalni ravni primerno, vendar poenoteno in skupno izbrano terminološko izrazje.

večpomenskost, terminologija, kršenje, jezikoslovje, skladnja

The terminological criteria of resolution and stability are often violated in the humanities and linguistics. Different perceptions of intertextual relations, for example, can also lead to incorrect, unsubstantiated descriptions, but most of them are not fatal. Nonetheless, this is inappropriate in education, especially primary and secondary education. Teachers should ensure that teaching material is coherent, and they should consistently use terminology that is simplified and appropriate for the level of education, but nonetheless uniform and jointly chosen.

polysemy, terminology, violation, linguistics, syntax

1 Uvod

Terminološka načela, npr. ustaljenost, ločljivost, gospodarnost in abstraktnost, nakazujejo, da je na ravni terminologije zaželeno, da ima termin le en sam pojem, prav tako naj bi bila izključena sinonimija, čeprav je je znotraj najrazličnejših strok najti veliko. Nekateri jezikoslovci terminološko sinonimijo¹ opredeljujejo v okviru dublet oz. dopuščajo tiste sopomenske pare, ki so brez slogovne ali kakršnekoli druge besedilno razločevalne vloge. V pričujočem prispevku se bomo osredotočili na izbrane slovnične termine, katerih pomen je glede na analizo besedil, v katerih so rabljeni, odvisen od avtorja oz. avtorice, ki dani termin uporablja. Odvisen je torej od avtorjevega dojetanja, razumevanja določenega pojma. Če je to na ravni same stroke

1 Sopomenke se v znanstvenem besedilu lahko pojavljajo kot t. i. dvojnice – dublete (Filipec, Čermak 1985: 95, 133), se pravi brez slogovne ali kakršnekoli druge besedilne vloge (Apresjan: 1995: 66–71).

(znanosti) morda nekaj običajnega, pa je po vsej verjetnosti manj ustrezno na drugih ravneh (npr. izobraževanje, diseminacija znanja).

V prispevku bodo obravnavani nekateri slovnični termini s področja oblikoslovja (oz. besednih vrst) in skladnje.

Na neenotnost znotraj najrazličnejših jezikoslovnih terminov je opozorila že S. Štumberger v prispevku *Besedotvorna terminologija v slovenističnem jezikoslovju* (2024: 187):

Posledica ohranjanja terminologije ob spremenjeni metodologiji so napake in neenotnosti pri navajanju zgledov, to pa otežuje razumevanje tematike.

V besedotvornih obravnavah pogosto opazimo tudi neenotnost in nenatančno terminološko rabo. Neenotnosti so povezane z različnimi pristopi, avtorsko rabo, najdemo jih pa tudi v istem delu. Za prihodnje raziskovanje moramo besedotvorno področje terminološko uskladiti in poenostaviti ter izbirati tiste pristope, ki omogočajo dobre raziskovalne rezultate.

Pravkar napisano je značilno tudi za področje razumevanja besednih vrst (opredelitev besednih vrst) in različnih skladijskih pojmov. Najpogosteje je kot vzrok za navedeno stanje kriva avtorska raba, ki sicer izhaja iz splošno sprejetih jezikoslovnih načel, vendar pa so le-ta nadgrajena z lastnim (avtorskim) razumevanjem (Žagar Karer 2018: 237):

V praksi pogosto ni lahko priti do terminološkega dogovora med strokovnjaki, saj je treba najti kompromis med različnimi mnenji in pogledi na posamezne pojme, hkrati pa mora biti izbrani termin ustrezen tudi z jezikovnega vidika.

Na tem mestu se zastavlja vprašanje, v kolikšni meri je opozarjanje na različno razumevanje pojma, ki naj bi ga označeval termin znotraj določenega jezikoslovnega področja, nujno in na katerih ravneh (npr. šolstvo) lahko povzroča nezaželen »šum v komunikaciji«.

Terminologija nekaterih področij je bolj standardizirana od drugih. Kot primer navedimo področje letalskega prometa, kjer mora biti komunikacija (recimo med pilotom in kontrolorjem letenja) povsem nedvoumna, sicer se lahko zgodi nesreča z usodnimi posledicami. (Žagar Karer 2018: 236)

Če izhajamo iz analiz besedotvorne terminologije S. Štumberger (2024), lahko zaključimo, da si je strokovnjaki, kljub temu da stroga, omejena standardizacija oz. ustaljenost v katerikoli stroki ni povsem smiselna in tudi ne v polnosti izvedljiva, želijo.

2 Povedkovnik oz. členek

Besedna zveza v naslovu je podana v *Enciklopediji slovenskega jezika*, in sicer pri geslu *oblikoslovje* (Toporišič 1992: 152):

Jezikoslovna veja, ki proučuje en del t. i. slovnične ravnine jezika [...]. Oblika tu pomeni besedno vrsto: prim. *žal* povedkovnik oz. členek, *žalujem* glagol, *žalost* samostalnik, *žalen* pridevnik [...].

Iz napisanega je razvidno, da sta poimenovanji povedkovnik in členek sinonimni oz. vsaj delno prekrivni in da je besednovrstna opredelitev odvisna od skladenjske rabe besede (kopulativna raba VS nekopulativna). Vsekakor pa kaže, da je nejasnost na ravni opredeljevanja besednih vrst znotraj slovenskega jezikoslovja prisotna.

Glede povedkovnika je tako v slovenskem jezikoslovju zaslediti tri do štiri različne opredelitve. Navedba B. Pogorelec (1981/82) npr. v celoti odklanja možnost oblikovanja besedne vrste povedkovnik. Besede v stavčnočlenski vlogi povedkovnih določil so obravnavane le kot pomenski določitelji glagolov v povedku. Opredelitev J. Toporišiča (2000: 412) je prvi povsem nasprotna. Povedkovnik je vsaka beseda, ki opravlja stavčnočlensko vlogo povedkovnega določila. Opredelitev A. Vidovič Muha (2006) oblikuje dve podskupini: podskupino prvotnih povedkovnikov in podskupino drugotnih povedkovnikov. Izraz drugoten pomeni, da je povedkovnik izvorno samostalnik ali kaka druga besedna vrsta. Povedkovnik je tako največkrat opredeljen kot samostalniški, pridevniški, prislovni, medmetni, in sicer glede na to, katere oblikoslovne lastnosti določene besedne vrste ohranja.

Do različnih razumevanj termina povedkovnik je delno prišlo tudi zato, ker je bila v ospredju težnja po besednovrstni opredelitvi prav vseh besed. Termin povedkovnik ima, kot je bilo uvodoma nakazano, vsaj tri različne pomene (pojme), ki so si bodisi v nasprotju bodisi so delno prekrivni. V šolsko rabo se navedeni termin načeloma ni uvajal, kar je glede na neenotnost in nenatančno terminološko rabo tudi edino smiselno.

Neenotnost in nenatančnost terminološke rabe pa je najti tudi pri razumevanju besedne vrste členkov.² Trditev, objavljena na spletni strani projekta JOS³ sicer že pred dobrimi desetimi leti, je še vedno aktualna:

Do zadreg, ali je neka beseda v določenem kontekstu členek ali ne, prihaja že na ravni ročnega določevanja, za avtomatsko analizo je naloga torej povsem neizvedljiva. [...] Katere besede bodo razvrščene v katero od besednovrstnih kategorij, pa bo tudi v nadaljnje najbrž potrebno reševati leksikonsko, za vsak primer posebej.

To potrjuje že bežen pregled nekaterih vidnejših jezikoslovnih priročnikov oz. virov. Beseda *hvala* v nestavčnočlenski vlogi (enodelni neglagolski stavek) je opredeljena kot samostalnik, členek, medmet ali pa kot samostalnik v členkovni vlogi. *Slovar členkov* A. Žele (2014) jo uvršča med členke, *Slovenska slovnica* (2000: 462) J. Toporišiča med medmete, SSKJ⁴ med samostalnike v členkovni vlogi, JOS pa med samostalnike ženskega spola. Ker že navedeni primer dovolj nazorno kaže,

2 »Čeprav je v slovenski besednovrstni kategorizaciji členek že od 70. let prejšnjega stoletja samostojna kategorija, v slovenskem jezikoslovju vse do danes ni nekega konsenza, kaj členek pravzaprav je. Njegovo opredelitev v precejšnji meri otežujeta pomenska oziroma, boljše rečeno, funkcijska neulovljivost jezikovnih elementov znotraj same besedne vrste in njegova pogosta homonimnost z drugimi besednimi vrstami, zlasti s prislovom in veznikom (več o tem npr. Krek 2015), dodatna oteževalna okoliščina pa so tudi nekatere druge lastnosti členska« (Balažič Bulc 2015: 525).

3 http://nl.ijs.si/jos/msd/html-sl/back.1_div.2_div.9.html

4 SSKJ jo je opredeljeval kot samostalnik v medmetni rabi.

da si jezikoslovci v razumevanju termina *členek* niso enotni, bomo pregled različnih definicij omenjene besedne vrste izpustili.

Kot zadnji primer nejasnosti pri razumevanju določene besedne vrste bomo navedli še primer veznika oz. vezniške besede, na ravni katere je kar nekaj neskladnosti tudi v sami šolski rabi.⁵

Izhodiščno bomo navedli opredelitev veznika in vezniške besede v *Enciklopediji slovenskega jezika* J. Toporišiča (1992: 351–352):

Veznik -a m Besedna vrsta za izražanje prirednih razmerij [...] ali za izražanje podrednih razmerij [...].

Vezniška beseda -e ž Beseda (besedna zveza), ki lahko povezuje [...]. To je predvsem veznik (in, da, če), členek (ali, ne), vprašalni zaimek (kdo, kateri, kje), oziralni zaimek (kdor, kar, kjer).

V *Slovenski slovnici* je navedena nekoliko drugačna opredelitev veznika oz. vezniške besede (Toporišič 2000: 426):

Vezniška beseda je slovnična, tj. skladenjska besedna vrsta, kaže na razmerje med dvema deloma sporočila, ne vpliva pa na pregibanje (kar je značilnost predloga).

Vezniške besede so: vezniki, oziralni in vprašalni zaimki (samostalniški, pridevniški, prislovni – imenujemo jih sovezniki)⁶ ter nekateri členki (npr. vprašalni ali).

S stališča terminologije je v navedenih citatih razmerje med veznikom in vezniško besedo nejasno, saj je enkrat kot besedna vrsta določen veznik, drugič pa vezniška beseda, katere del je veznik. Prav tako opredelitev v *Slovenski slovnici* nakazuje, da sta npr. členek in prislov, ki sta samostojni besedni vrsti, hkrati tudi del besedne vrste vezniške besede. Vzrok nejasne opredelitve obravnavanih besednih vrst po vsej verjetnosti izvira tudi iz površinskega opisa funkcijskih razlik med samimi besednimi vrstami. Prislovi in (priredni) vezniki so namreč funkcijsko prekrivni na ravni primarnih in sekundarnih funkcij (Pogorelec 2021: 27):

Primarna funkcija prislovov je določanje glagolov (in potem drugih besednih vrst), sekundarna vezanje stavkov in izrazov, pri veznikih je obratno: primarna funkcija je vezanje, sekundarna pa dodajanje pomena glagolu in s tem navezovanje v tekstu (navezovalna funkcija). Sintaktično obe funkciji nista enakovredni [...].

Nejasnosti v opredeljevanju posameznih besednih vrst je v slovenskem jezikoslovju najti še več, zanimivo pa je, da ima tudi sam termin *besedna vrsta* različne pomenske definicije oz. nejasne uvrstitvene kriterije.

Slovensko jezikoslovje pozna namreč tradicionalno deset besednih vrst, ki jih največkrat srečujemo tudi v osnovnošolskih in srednješolskih učbenikih za slovenščino. Desetdelna razčlenitev je v neskladju s Toporišičevo delitvijo. Grošelj npr.

5 *Slovnica na kvadrat* (Ahačič 2017: 37–70), namenjena pouku slovenščine v srednji šoli, navaja pet pregibnih besednih vrst (samostalnik, pridevnik, zaimek, števnik in glagol) in pet nepregibnih besednih vrst (prislov, predlog, veznik, členek in medmet). Enako delitev ima tudi *Matura. Priprava na jezikovni del splošne mature iz slovenščine* (Slemenjak, Pergar 2024: 40–56).

6 Termina soveznik v *Enciklopediji slovenskega jezika* (Toporišič 1992) ni. Tudi v *Slovenski slovnici* (Toporišič 2000) ni natančneje pojasnjen.

v razpravi *Besedne vrste v slovenskem jeziku* (2015: 499) predlaga naslonitev na pomensko-oblikoslovni kriterij razvrščanja:

V razpravi bom skušal na podlagi treh kriterijev (pomenskega, oblikoslovnega in skladijskega) opredeliti deset besednih vrst (samostalnik, pridevnik, glagol, prislov, medmet, zaimek, števniki, predlog, veznik, členek). Gre za členitev, ki se odmika od Toporišičeve besednovrstne teorije (z vodilnim skladijskim kriterijem) in se približuje »tradicionalnemu« (v prvi vrsti pomensko-oblikoslovnemu) pogledu Bajca idr., hkrati pa upošteva spoznanja aktualnega slovenskega in neslovenskega jezikoslovja.

Kot je napisal že Ullman (1967: 55), razmejevanje med leksikalno in skladijsko funkcijo besed ni enostavno oz. je po vsej verjetnosti nemogoče.

Če Grošelj opredeljuje deset besednih vrst, jih SSKJ2 dvanajst.⁷ Poleg vseh, ki jih navaja Grošelj, navedeni slovar v skupini nepregibnih besednih vrst našteje še povedkovnik (tako kot npr. Toporišič) in členico. Toporišič v *Enciklopediji slovenskega jezika* (1992: 17) členico nasprotno opredeli kot krovno nepregibno besedno vrsto (razen medmeta), v katero sodijo prislov, veznik in predlog. Če za primer vzamemo besedo *bi*, vidimo, da je npr. v SSKJ2 opredeljena kot členica, v *Enciklopediji slovenskega jezika* (1992: 187) kot pomožnik, brez natančnejše opredelitve je omenjena v *Slovenski slovnici* (2000: 388), kot členek pa v *Slovarju slovenskih členkov* (Žele 2014: 18). Snaj in A. Žele (2022: 561) pa za prvino *bi* zapišeta: »Uvrstitev prvine *bi* med členke je sporna. Lahko jo namreč pojmujejo tudi kot prosti morfem pogojnih glagolskih oblik«.

Termin *pomožnik* je v *Enciklopediji slovenskega jezika* (1992: 193) definiran kot pomožni glagol, ki sam ne more biti povedek, ampak ima kot povedkova vez ob sebi nujno še povedkovo določilo, kar bi nadalje lahko pomenilo, da je v stavku »Spal bi« beseda *bi* vez, deležnik *spal* pa povedkovo določilo. Podobno nejasno opredeljevanje lahko zaznamo tudi pri nekaterih drugih, prav tako pogosto rabljenih besedah (npr. *žal*, *všeč*, *rad*, *lahko* itn.).

Po vsem napisanem lahko sklenemo, da je določanje ostrih meja med posameznimi besednimi vrstami težavno, morda celo nemogoče. Kot možni izhod iz nejasnega besednovrstnega opredeljevanja in posledično tudi terminološke »večpomenskosti«, čeprav na prvi pogled protislovno, je razumevanje kategorij besednih vrst le kot prototipske kategorije z odprtimi mejami (Croft 2009: 102–103):

V radikalni konstrukcijski slovnici izrazi samostalnik, glagol in pridevnik ne opisujejo za posamezni jezik značilnih slovničnih kategorij; opisujejo funkcijske prototipe, če sploh kaj. Prototip opisuje jedro kategorije: ne pove ničesar o mejah kategorije. Pravzaprav univerzalna tipološka teorija besednih vrst opredeljuje le prototipe besednih vrst; ne določa meja. [...] Meje kategorij prototipov so lahko ostre ali nejasne.

Pravkar napisano vsekakor pomeni, da je terminološko pravilo enumnosti znotraj jezikoslovja, pa tudi širše gledano, znotraj humanistike težje izpolnjevati, mestoma celo nemogoče, saj je jezik in njegovo dojetje (razčlenjevanje, analiziranje) največkrat podvrženo raziskovalčevim subjektivnim stališčem in njihovim kompleksnostim.

7 SSKJ jih ima, odvisno od interpretacije 17. člena (1994: XXI), 10 oz. 13.

3 Osebkovo povedkovo določilo

Za konec se bomo dotaknili še področja skladnje in izbrane skladske terminologije, ki bo prav tako pokazalo na neenotnost že pri temeljnih, osnovnih pojmi, kot so npr. *propozicija*, *stavek* ali pa *povedkovo določilo*.

V naslovu pričujočega podpoglavja je besedna zveza, ki je sama po sebi protislovna, saj združuje osebkovo in povedkovo kategorijo. Do navedene zveze je privedlo prav neenotno in nejasno opredeljevanje termina *povedkovo določilo*. Lahko trdimo, da je pojmovanj povedkovega določila toliko, kolikor je jezikoslovcev, ki so se ukvarjali z omenjenim nesamostojnim stavčnim členom.

Analiza povedkovega določila kaže namreč na primere, kot je *Grablje pojejo*, ki so v SSKJ2 opredeljeni⁸ kot zveze s pomensko oslavljenim glagolom. Stavčnočlensko gre torej za zvezo osebk (grablje) in pomensko oslavljenega glagola v povedku (pojejo), ki pa ga pomensko ne dopolnjuje povedkovo določilo, saj je kazatelj njegovega oslavljenega pomena osebek oz. samostalniček grablje. V navedenem primeru je torej osebek (če izhajamo iz slovarske interpretacije) hkrati tudi neke vrste povedkovo določilo. (Smolej 2022: 54)

Citat opozarja tudi na nejasno opredeljevanje terminološke zveze »oslavljeni pomen«. Da je postavitev ločnice med oslavljenim pomenom in polnopomenskim pomenom otežena, kažejo številni primeri, npr. glagol *dati*, pri katerem je zveza *dati na posodo* v SSKJ2 navedena tako pri polnopomenski rabi (kot 1. pomen) kot pri nepolnopomenski oz. z oslavljenim pomenom. Pri polnopomenski rabi je v zvezi navedeno tudi predmetno določilo (*dati komu kaj na posodo*), pri oslavljenem pomenu pa ne (*dati na posodo*, *posoditi*), vendar je raba glagola *posoditi* oz. *dati na posodo* obvezno najmanj dvovezljiva (osebek, predmet v tožilniku), kar pomeni, da se druga navedba kljub eliptičnosti ne razlikuje od prve.

Večpomenskost je prisotna npr. tudi pri terminih, kot so: *stavek*, *poved*, *izrek*, ki so, vsaj prva dva, ena najpogostejše rabljenih terminov pri pouku slovenščine že v osnovni šoli. Na nejasnost in nepočetnost rabe sta opozorili M. Brus in M. Premrl Podobnik (2023: 41):

O tem, zakaj je pojem *poved* v slovensko jezikoslovje uvedel, Toporišič spregovori v knjigi *Intervjuji in polemike* (2011: 73), kjer pravi, da si je moral »poved« izmisliti, »ker sam stavek ni zadoščal«. [...] [P]rikazali bova, kako izrazje *stavek*, *poved*, *izrek* uporabljajo nekateri drugi slovenisti – izkazalo se bo, da so si avtorji neenotni in da nekateri *poved* opredeljujejo skladsko, drugi pragmatično, tretji pa skladsko in pragmatično. Meniva, da umeščanje *povedi* na skladsko ali pragmatično ravnino ni napačno – da je le pojem uporabljen dosledno samo na eni jezikovni ravnini. Problem pa nastane, ko ga nekateri avtorji, podobno kot Toporišič, preširoko zastavijo, pri tem pa se v definicijah prepletajo različne jezikovne ravnine.

8 Primer je naveden v 6. pomenskem oddelku: »6. ekspr. dajati, oddajati enakomerno ponavljajoče se zvoke: jeklo je pod udarci čudno pelo; strune, žice so pele / zvonovi so peli čez hribe in doline / motor je enakomerno pel brnel // z oslavljenim pomenom izraža delovanje, dejanje sploh: poletje je in grablje pojejo; [...]«.

Poleg različnega opredeljevanja istega termina (večpomenskost) je opaziti tudi rabo različnih terminov za isti pojem. Največkrat prihaja do tega bodisi zaradi izhajanja iz različnih jezikoslovnih teorij ali pa prepričanja, da drugi jezikoslovci dani pojem definirajo drugače, največkrat pomanjkljivo ali celo napačno.

Primer za to so termini *predikacija*, *prisojanje* in *ujemanje*. Različno pojmovanje se je preneslo tudi v šolsko rabo.

Če Toporišič v *Enciklopediji slovenskega jezika* (1992: 205, 228, 338) predikacijo razume kot sinonim za prisojanje, le-to pa razlaga sinonimno z ujemanjem med osebkom in povedkom, B. Pogorelec v *Povzetku slovenske skladnje* (1981/82: 6) predikacijo opredeljuje povsem drugače:

Kategorija predikacije nima sintagmatskega značaja, zanjo nista potrebna kot pri sintagmi dva stavčna člena. Predikacija je osnova povedi. Predikacija je naklonsko in časovno določen izraz odnosa med sporočeno lastnostjo [...] in nosilcem (povzročiteljem) lastnosti, dejanja, stanja.

Po B. Pogorelec (1981/82: 1–10) podredno skladijsko razmerje med osebkom in povedkom tako ni izraženo s predikacijo, pač pa z ujemanjem, ki ni enačeno s prisojanjem.

Za konec kratkega pregleda izbrane skladijske terminologije lahko navedemo Toporišičeve misli (1982: 143), ki veljajo še danes, čeprav le delno:

Kadar koli gledam to, kar imamo napisanega o skladnji, znova in znova ugotavljam luknje in luknjice v mreži, s katero hočemo slovničarji zajeti vso polnost slovenskih medbesednih razmerij. Da to slabo vpliva na naše poučevanje skladnje, je več kot očitno.

Luknje namreč še vedno obstajajo, tudi po 40 letih od navedenega citata, vendar ne zaradi preobširnega področja skladnje, pač pa predvsem zaradi nezadostnega zavedanja, da ni le enega pravilnega opisa skladijskih zakonitosti, da je »kršenje« enopomenskosti in ločljivosti na ravni terminološke rabe nekaj lastnega raziskovalnemu področju, kot je jezikoslovje oz. skladnja. Vprašanje je tudi, v kolikšni meri so medbesedna (slovnična) razmerja opredeljiva, ne da bi v opis – hote ali nehote – vključevali subjektivno pogojena merila.

4 Sklep

Terminološka kriterija ločljivosti in ustaljenosti, ki narekujeta enopomenskost in usklajenost/poenotenost na ravni »izbora« oz. rabe termina (uporabniki naj bi uporabljali isti termin), sta na področju humanistike in jezikoslovja velikokrat kršena, namerno ali nenamerno neupoštevana, kar je po vsej verjetnosti pričakovano glede na kompleksnost raziskovalnih zakonitosti omenjenega področja in vezanost na kognitivno (mentalno) danost raziskovalca in njegovo subjektivnost dojetja »realnosti«.

Raznoliko dojetje npr. medbesednih razmerij lahko sicer privede tudi do napačnih, neutemeljenih opisov, vendar v večini niso usodni, kot so zagotovo – kot je bilo že uvodoma omenjeno – v nekaterih drugih strokah (npr. medicina, farmacija, letalski transport).

Neusodno, vsekakor pa neustrezno pa je to na ravni izobraževanja, predvsem osnovno- in srednješolskega. Tu bi stroka morala paziti, da je učno gradivo usklajeno, in dosledno uporabljati sicer poenostavljeno, izobraževalni ravni primerno, vendar poenoteno in skupno izbrano terminološko izrazje (iste izbrane npr. slovnične kategorije, poimenovane s skupno dogovorjenimi termini).

Viri in literatura

- AHAČIČ, Kozma, 2017: *Slovnica na kvadrat, slovenska slovnica za srednjo šolo*. Ljubljana: Rokus Klett.
- APRESJAN, Derenikovič Jurij, 1995: *Novyj ob'jasnitel'nyj slovar' sinonimov russkogo jazyka: prospekt*. Moskva: Russkie slovari.
- BALAŽIČ BULC, Tatjana, 2015: Členek v slovenskem jezikoslovju in slovarju. Vojko Gorjanc idr. (ur.): *Slovar sodobne slovenščine: problemi in rešitve*. Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. 524–538.
- BRUS, Mateja, PREMRL PODOBNIK, Mirjam, 2023: Terminološka opredelitev izrazov poved, stavek, izrek v Slovenski slovnici ter delih nekaterih domačih in tujih jezikoslovcev. Mojca Smolej (ur.): *Prispevki k preučevanju slovenske skladnje*. Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. 39–58.
- CROFT, William, 2009: *Radical Construction Grammar*. Oxford: Oxford University Press.
- FILIPEC, Josef, ČERMAK, František, 1985: *Česká lexikologie*. Praha: Academia.
- GROŠELJ, Robert, 2015: Besedne vrste v slovenskem jezikoslovju. Vojko Gorjanc idr. (ur.): *Slovar sodobne slovenščine: problemi in rešitve*. Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. 498–513.
- POGORELEC, Breda, 1981/82: *Povzetek slovenske skladnje*. Skripta. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- SLEMENJAK, Tanja, PERGAR, Saša, 2024: *Matura. Priprava na jezikovni del splošne mature iz slovenščine*. Ljubljana: Rokus Klett.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika*, 1994. Ljubljana: ZRC SAZU.
- SMOLEJ, Mojca, 2022: *Skladanje. Izbrana poglavja iz skladnje slovenskega jezika*. Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani.
- SNOJ, Marko, ŽELE, Andreja, 2022: Merila za razločevanje med medmeti in členki. *Slavistična revija* LXX/4. 557–572.
- ŠTUMBERGER, Saška, 2024: Besedotvorna terminologija v slovenističnem jezikoslovju. *Jezik in slovstvo* LXVIII/4. 177–190.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1982: *Nova slovenska skladnja*. Ljubljana: DZS.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- TOPORIŠIČ, Jože, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba obzorja Maribor.
- TOPORIŠIČ, Jože, 2011: *Intervjuji in polemike*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ULLMANN, Stephen, 1967: *Grundzüge der Semantik*. Berlin: de Gruyter.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje: govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2006: Kategorialnost leksemov med slovarjem in slovnico. *Slavistična revija* LIV/posebna številka. 23–42.
- ŽAGAR KARER, Mojca, 2018: Upoštevanje terminoloških načel v terminografski praksi. *Slavistična revija* LXVI/2. 235–249.
- ŽELE, Andreja, 2014: *Slovar slovenskih členkov*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Prispevek je nastal v okviru raziskovalnega programa Slovenski jezik – bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave P6-0215, ki ga financira ARIS.